

ภาคผนวก ค

ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิธีสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

บทนำ

ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภท
กาพย์ยานี 11 และกลอนสุภาพ เนื่องจากครูผู้สอนและนักเรียนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในสาระ
การเรียนรู้ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์และเทคนิคการสอนแต่งคำประพันธ์ กาพย์ยานี 11 และ
กลอนสุภาพ ซึ่งเป็นชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นโดย คำนึงถึงความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการ
ศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นกิจกรรมที่
เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการฝึกปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ทั้งกิจกรรมกลุ่ม และกิจกรรมรายบุคคล

ฉะนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์นี้ จึงเน้นกิจกรรมที่
ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ และฝึกคิดเปรียบเทียบ ฝึกการเรียบเรียงความคิดเป็นลำดับความคิด
ฝึกทักษะการอ่าน การเขียน การฟังการดูและการพูด โดยนำวรรณกรรมพื้นบ้านโจกปริศนามาเป็น
สื่อการเรียนรู้ ฝึกคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ในการหาคำตอบจากโจกปริศนา และฝึกทักษะการแต่ง
คำประพันธ์ ครูทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้น ผู้ชี้แนะ ผู้ประเมิน ผู้เรียนร่วม เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้
ความคิดของตนเองอย่างเต็มความสามารถ และรวบรวมสื่อและเอกสารต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้ศึกษา
กันด้วย

ข้อปฏิบัติสำหรับครู

ก่อนสอน

1. เตรียมเอกสารที่จำเป็นต้องใช้ไว้ตามลำดับก่อน-หลัง ตามที่ระบุไว้ในคู่มือครู
2. ศึกษารายละเอียดของชุดกิจกรรมแต่ละชุด
3. ทดสอบการใช้สื่อ – อุปกรณ์การสอนแต่ละชุด
4. แบ่งกลุ่มนักเรียน และจัดแบ่งหน้าที่และบทบาทของแต่ละคน ดังนี้
 - 4.1 ประธาน ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของกลุ่ม
 - 4.2 รองประธาน ทำหน้าที่แทนประธาน เมื่อประธานไม่อยู่
 - 4.3 เลขานุการ ทำหน้าที่บันทึกข้อมูล ความคิดเห็นของสมาชิกภายในกลุ่ม
 - 4.4 สมาชิก ทำหน้าที่เสนอความคิดเห็นของสมาชิกภายในกลุ่ม
5. ครูชี้แจงวิธีการเรียน และการปฏิบัติกิจกรรม ตามคู่มือนักเรียน

ขณะสอน

1. ชี้แจงกิจกรรมการเรียนให้นักเรียนทราบ
2. จัดกลุ่มตามที่เตรียมการไว้
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้
 - 3.1 ชี้แจงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและการทำงานร่วมกัน
 - 3.2 แจกเอกสาร เช่น คู่มือนักเรียน บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม แบบฝึกหัด และแบบทดสอบ
 - 3.3 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม เพื่อให้ให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เช่น การอภิปราย ชักถาม เสนอแนะ
 - 3.4 ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ และเป็นที่ปรึกษา ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม
 - 3.5 ตรวจสอบการทำงานของนักเรียน
 - 3.6 สรุปผลการเรียนร่วมกับนักเรียน

หลังสอน

1. ตรวจงาน บัตรกิจกรรม
2. ตรวจแบบฝึกหัด
3. ตรวจแบบทดสอบ

หน่วยที่ 1

ลักษณะคำประพันธ์ไทย

ชุดกิจกรรมที่ 1

เรื่อง ร้อยแก้วร้อยกรอง



จัดทำโดย

นางอัมพร ภูระหงษ์

คู่มือครู

ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร้อยแก้วร้อยกรอง

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน ชุดกิจกรรมที่ 1

1. ชุดกิจกรรมที่ 1 มีเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่ครูจะต้องตรวจให้ครบ ดังนี้
 - 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ 1 ฉบับ
 - 1.2 คู่มือครู 1 ฉบับ
 - 1.3 คู่มือนักเรียน 1 ฉบับ
 - 1.4 อุปกรณ์ประกอบกิจกรรม
 - 1.4.1 บัตรกิจกรรม
 - 1.4.2 บัตรคำตอบ
 - 1.4.3 แบบฝึกหัด เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ไทย
 - 1.4.4 แบบทดสอบ
2. สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า คือ อุปกรณ์ประกอบกิจกรรม
3. ครูผู้สอนต้องศึกษารายละเอียดของชุดกิจกรรมที่ 1 ดังนี้
 - 3.1 ศึกษาคำชี้แจงของชุดกิจกรรม เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์
 - 3.2 ศึกษาคู่มือครูผู้สอนและแผนการจัดการเรียนรู้
 - 3.3 ทดลองอุปกรณ์ทุกชนิดก่อนทำกิจกรรมการเรียนการสอนให้พร้อม
4. บทบาทของครูผู้สอน มีดังนี้
 - 4.1 จัดเตรียมเอกสารและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้พร้อม
 - 4.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน
 - 4.3 ศึกษาคู่มือครู บัตรกิจกรรม และปฏิบัติตามกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดให้
 - 4.4 เป็นผู้ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่นักเรียน ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยที่ 1 ลักษณะคำประพันธ์ไทย

ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร้อยแก้วร้อยกรอง

เวลา 1 ชั่วโมง

ความคิดรวบยอด

การเขียนในภาษาไทยมี 2 ประเภท คือ ร้อยแก้ว และร้อยกรอง ร้อยแก้ว หมายถึง ความเรียงที่สละสลวยไพเราะเหมาะเข้าด้วยเสียงและความหมาย ร้อยกรอง หมายถึง คำประพันธ์, ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจลักษณะคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง
2. นักเรียนอธิบายเปรียบเทียบและระบุประเภทคำประพันธ์ร้อยแก้ว ร้อยกรองได้
3. แยกข้อความที่มีลักษณะเป็นร้อยแก้วและร้อยกรองได้

สาระการเรียนรู้

คำประพันธ์ประเภท ร้อยแก้ว ร้อยกรอง

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเล่นเกม “หาพวก” ครูแจกบัตรคำประพันธ์ให้นักเรียนทุกคน แล้วให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ที่ได้ ครูให้สัญญาณ นักเรียนหาพวกที่ได้คำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว หรือ ร้อยกรอง ประเภทเดียวกับบัตรคำประพันธ์ที่นักเรียนถืออยู่ กลุ่มใดหาพวกได้ถูกต้องแล้วนั่งลง
2. เมื่อนักเรียนหาพวกได้แล้วให้ทุกคนอ่านออกเสียงร้อยแก้ว ร้อยกรอง ในบัตรคำประพันธ์ที่ได้รับแจก

3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการกลุ่ม

ขั้นสอน

4. ครูแจกบัตรเนื้อหาให้นักเรียนทุกคน ให้นักเรียนศึกษาบัตรเนื้อหา
5. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาสรุปเนื้อหาจากบัตรเนื้อหา
6. ครูนำหนังสือเล่มที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรองมาให้นักเรียนจำแนกประเภท

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันถึงลักษณะของคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้วและ

ร้อยกรอง

ขั้นทดสอบ

นักเรียนทำแบบฝึกหัดประจำชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ลักษณะของคำประพันธ์ไทย

ใช้เวลา 10 นาที

สื่อการเรียนรู้

1. แลบบันทึกลีขึง
2. บัตรเนื้อหา
3. บัตรกิจกรรม
4. หนังสือประเภทร้อยแก้ว ร้อยกรอง

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตจากพฤติกรรมนักเรียน
 - 1.1 การเล่นเกม
 - 1.2 ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
 - 1.3 จากกการตอบคำถาม
 - 1.4 การอภิปรายสรุป
 - 1.5 การจำแนกหนังสือประเภทร้อยแก้ว ร้อยกรอง
2. การตรวจผลงาน
3. การตรวจแบบฝึกหัด แบบทดสอบหลังชุดกิจกรรม

บันทึกหลังสอน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คู่มือนักเรียน

ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร้อยแก้วร้อยกรอง

ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียน

1. บทเรียนนี้ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
2. นักเรียนรับเอกสารจากครู 4 ฉบับ
 - 2.1 คู่มือนักเรียน
 - 2.2 บัตรกิจกรรมพร้อมอุปกรณ์
 - 2.3 บัตรคำตอบกิจกรรม
 - 2.4 แบบฝึกหัด เรื่อง ร้อยแก้วร้อยกรอง
 - 2.5 แบบทดสอบ
3. จุดมุ่งหมายของบทเรียน เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วจะสามารถ
 - 3.1 บอกลักษณะของความแตกต่างของคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว ร้อยกรองได้
 - 3.2 จำแนกข้อความที่เป็นร้อยแก้ว ร้อยกรองได้
4. กิจกรรมที่ต้องให้นักเรียนปฏิบัติ
 - 4.1 ก่อนเรียนบทเรียน นักเรียนต้องอ่านคู่มือนักเรียน บัตรกิจกรรม อย่างละเอียดให้เข้าใจอย่างชัดเจน
 - 4.2 ขณะเรียนนักเรียนต้องทำกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับ ดังนี้
 - 4.2.1 ทำกิจกรรมการอ่านร้อยแก้ว ร้อยกรอง
 - 4.2.2 ปฏิบัติตามบัตรกิจกรรม
 - 4.2.3 อภิปรายและสรุปกิจกรรม
 - 4.2.4 ตอบคำถามในบัตรคำตอบกิจกรรม
 - 4.2.5 ตัวแทนกลุ่มนำเสนอรายงานและผลงาน
 - 4.2.6 ทำแบบฝึกหัด
5. การประเมินผล นักเรียนต้องปฏิบัติกิจกรรมให้ครบตามกำหนด โดยครูผู้สอน จะประเมินผลจาก พฤติกรรมในการร่วมปฏิบัติกิจกรรม อภิปราย การตอบคำถาม และการทำแบบฝึกหัด และแบบทดสอบ

บัตรเนื้อหา

เรื่อง ร้อยแก้วร้อยกรอง

.....

ลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. ร้อยแก้ว หมายถึง คำประพันธ์ที่เรียบเรียงหรือเขียนขึ้นตามภาษาที่ใช้พูดหรือใช้เขียนกันโดยทั่วไป ภาษาที่ใช้สำหรับการเขียนร้อยแก้ว ไม่มีการบังคับสัมผัส กำหนดจำนวนคำ และไม่มีระดับเสียงวรรณยุกต์บังคับ ผู้เขียนมีอิสระในการเลือกใช้คำให้สอดคล้องกับโวหารที่เข้าใจง่าย กะทัดรัด ร้อยแก้วที่ดี ผู้เขียนจะเลือกใช้คำที่สละสลวย เข้าใจง่าย ชัดเจน และไม่ควรรู้ภาษาพูดในการเขียน

ตัวอย่าง คำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว เช่น ข่าว จดหมาย เรียงความ หรือ การเขียนเรื่องต่าง ๆ

2. ร้อยกรอง หมายถึง คำประพันธ์ที่มีแบบแผนบังคับ ใช้ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ ซึ่งได้แก่ เสียงสัมผัส เสียงหนักเสียงเบา จำนวนคำในวรรค จะเขียนตามใจชอบไม่ได้ ร้อยกรองของไทย ได้แก่ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน และร่าย ซึ่งจะมีลักษณะบังคับแตกต่างกันไปตามชนิดของร้อยกรองนั้น ๆ

ร้อยกรองแตกต่างกับร้อยแก้ว คือ ร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่มีลักษณะบังคับ และประกอบด้วยคำที่มีเสียงคล้องจองกัน ขณะที่ร้อยแก้วเป็นคำประพันธ์ที่เรียบเรียงขึ้นตามภาษาที่ใช้พูด

บัตรกิจกรรม
ชุดกิจกรรมที่ 1
เรื่อง ร้อยแก้วร้อยกรอง

.....
ให้นักเรียนอ่านออกเสียงร้อยแก้วร้อยกรองให้ถูกต้อง

ร้อยแก้ว

“ การละเล่นของเด็ก/ เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม/ ให้เด็กได้เล่นกีฬาต่าง ๆ/ ทำให้เด็กมีสุขภาพดี/
มีสมรรถภาพทางกาย/ และทางอารมณ์ที่มั่นคง/ มีน้ำใจนักกีฬา/ จิตใจเบิกบาน/
สามารถเข้ากับเพื่อนฝูงได้/ นอกจากนี้การละเล่นของเด็ก/ ยังช่วยฝึกสมอง/
และความว่องไวอีกด้วย ”

ร้อยกรอง

ป่าแสม/แลเห็น/อยู่ริ้ว
จะหลบหลีก/เข้าฝั่ง/ก็ยิ่งไกล
สงสารแสง/แจ้งข้อ/จนขาสั่น
น้ำจะพัด/ปัดตี/ไปสี่ข้าง

ให้หิว/วาบวับ/ฤทัยไหว
คลื่นก็ใหญ่/โยนเรือ/เหลือกำลัง
เห็นเรือหัน/โกรธบ่น/เอาคนหลัง
แล้วกลุ่มคลั่ง/เจียนยา/ทำตาแดง

(นิราศเมืองแกลง : สุนทรภู่)

แบบฝึกหัด
ชุดกิจกรรมที่ 1
เรื่อง ร้อยแก้วร้อยกรอง

.....

จงทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อถูก และเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

1. คำประพันธ์ไทยมีสองประเภท คือ ร้อยแก้ว และร้อยกรอง
2. การเขียนที่มีลักษณะบังคับสัมผัส คือ ร้อยแก้ว
3. กลอน กาพย์ โคลง ร่าย ฉันท์ เป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง
4. ร้อยกรองแต่ละชนิดมีลักษณะบังคับแตกต่างกันไป
5. ร้อยกรองผู้เขียนจะเขียนอย่างไรก็ได้
6. ยามเย็นเดินเล่นริมหาด แสงอาทิตย์ทอแสงงามตา เป็นคำประพันธ์ร้อยกรอง
7. “ถ้าคุณยังไม่กล้าที่จะก้าว จะรู้ยารู้สิ้นกระนั้นหรือ” เป็นคำประพันธ์ร้อยกรอง
8. การเขียนเรียงความ การเขียนจดหมาย เป็นการเขียนร้อยแก้ว
9. การเขียนร้อยกรองทุกประเภท จะต้องกำหนดจำนวนคำเสมอ
10. พ่อมีพระคุณต่อลูกเหลือคณานับ สุดท้ายจะพำพรรณนาได้ เป็นร้อยแก้ว

กระดาศำตอบ
แบบฝึกหัด ชุดกิจกรรมที่ 1
เรื่อง ร้อยแก้วร้อยกรอง

.....

จงทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อถูก และเครื่องหมาย X หน้าข้อผิด

- ___ 1. คำประพันธ์ไทยมีสองประเภท คือ ร้อยแก้ว และร้อยกรอง
- ___ 2. การเขียนที่มีลักษณะบังคับสัมผัส คือ ร้อยแก้ว
- ___ 3. กลอน กาพย์ โคลง ร่าย ฉันท์ เป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง
- ___ 4. ร้อยกรองแต่ละชนิดมีลักษณะบังคับแตกต่างกันไป
- ___ 5. ร้อยกรองผู้เขียนจะเขียนอย่างไรก็ได้
- ___ 6. ยามเย็นเดินเล่นริมหาด แสงอาทิตย์ทอแสงงามตา เป็นคำประพันธ์ร้อยกรอง
- ___ 7. “ถ้าคุณยังไม่กล้าที่จะก้าว จะรู้ยารู้สึกระนั้นหรือ” เป็นคำประพันธ์ร้อยกรอง
- ___ 8. การเขียนเรียงความ การเขียนจดหมาย เป็นการเขียนร้อยแก้ว
- ___ 9. การเขียนร้อยกรองทุกประเภท จะต้องกำหนดจำนวนคำเสมอ
- ___ 10. พอมิพระคุณต่อลูกเหลือคณานับ สุดท้ายจะพำพรณนาได้ เป็นร้อยแก้ว

บัตรเฉลย

แบบฝึกหัด ชุดกิจกรรมที่ 1

เรื่อง ร้อยแก้วร้อยกรอง

จงทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อถูก และเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

- ✓ 1. คำประพันธ์ไทยมีสองประเภท คือ ร้อยแก้ว และร้อยกรอง
- X 2. การเขียนที่มีลักษณะบังคับสัมผัส คือ ร้อยแก้ว
- ✓ 3. กลอน กาพย์ โคลง ร่าย ฉันท์ เป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง
- ✓ 4. ร้อยกรองแต่ละชนิดมีลักษณะบังคับแตกต่างกันไป
- X 5. ร้อยกรองผู้เขียนจะเขียนอย่างไรก็ได้
- X 6. ยามเย็นเดินเล่นริมหาด แสงอาทิตย์ทอแสงงามตา เป็นคำประพันธ์ร้อยกรอง
- ✓ 7. “ถ้าคุณยังไม่กล้าที่จะก้าว จะรู้ยารู้ตื่นกระนั้นหรือ” เป็นคำประพันธ์ร้อยกรอง
- ✓ 8. การเขียนเรียงความ การเขียนจดหมาย เป็นการเขียนร้อยแก้ว
- ✓ 9. การเขียนร้อยกรองทุกประเภท จะต้องกำหนดจำนวนคำเสมอ
- ✓ 10. พ่อมีพระคุณต่อลูกเหลือคณานับ สุดที่จะพรำพรรณนาได้ เป็นร้อยแก้ว

แบบทดสอบชุดกิจกรรมที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุหน้าข้อความว่าข้อใดเป็นร้อยแก้ว หรือร้อยกรอง

-1. ในโลกนี้มีเราเขาเป็นเพื่อน คอยดักเตือนติดตามยามเหงาหงอย
-2. แม่มีพระคุณต่อลูกเหลือคณานับ สุดที่จะพร่ำพรรณนาได้
-3. ฉันตั้งใจเรียนหนังสือ ทำการบ้านทุกวันสม่ำเสมอ
-4. ท้องฟ้ายามเย็นงามจับตา ผุ่งวิหคต่างบินกลับคืนรัง
-5. หมูปีกขนาน่าชมกริรมย์จิต ตัวน้อยนิคโลดเด่นอยู่เป็นแถว
-6. คู่ยกับคู่ยเป็นเพื่อนรักกันมาก ทุก ๆ วันในตอนเย็นจะพากันมาเล่นกับเจ้ากี้
-7. คู่ยกับคู่ยเป็นมิตรสนิทสนม ต่างรื่นรมย์เล่นกันสุดหรรษา
-8. คำน้าเจ้าพระยาเป็นแม่น้ำสายสำคัญของไทย เป็นแม่น้ำที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ
-9. ครอบครัวเขาเป็นครอบครัวที่อบอุ่น อยู่พร้อมหน้ากันทั้ง พี่ น้อง พ่อ แม่
-10. สูงชันนอกขวัญแขวน ต้องวิ่งเจ็มน้ำกลัวเหลือ
เล่นไฟได้ทุกเมื่อ เขาจุนเจือทั้งลูกเมีย



เฉลยแบบทดสอบ
ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร้อยแก้วร้อยกรอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุหน้าข้อความว่าข้อใดเป็นร้อยแก้ว หรือร้อย

- (ร้อยกรอง) 1. ในโลกนี้มีเราเขาเป็นเพื่อน คอยดักเตือนคิดตามยามเหงาหงอย
- (ร้อยแก้ว) 2. แม่มีพระคุณต่อลูกเหลือคณานับ สุดที่จะพร่ำพรรณนาได้
- (ร้อยแก้ว) 3. ฉันตั้งใจเรียนหนังสือ ทำการบ้านทุกวันสม่ำเสมอ
- (ร้อยแก้ว) 4. ท้องฟ้ายามเย็นงามจับตา ผงวิหคต่างบินกลับคืนรัง
- (ร้อยกรอง) 5. หมูปีกขนานาชมภิรมย์จิต ตัวน้อยนิคโลดเอนอยู่เป็นแถว
- (ร้อยแก้ว) 6. คู่ย์กับคู่ย์เป็นเพื่อนรักกันมาก ทุก ๆ วันในตอนเย็นจะพากันมาเล่นกับเจ้ากี้
- (ร้อยกรอง) 7. คู่ย์กับคู่ย์เป็นมิตรสนิทสนม ต่างรื่นรมย์เล่นกันสุดหยรรษา
- (ร้อยแก้ว) 8. ถ้าน้ำเจ้าพระยาเป็นแม่น้ำสายสำคัญของไทย เป็นแม่น้ำที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ
- (ร้อยแก้ว) 9. ครอบครัวเขาเป็นครอบครัวที่อบอุ่น อยู่พร้อมหน้ากันทั้ง พี่ น้อง พ่อ แม่
- (ร้อยกรอง) 10. สูงชันนอกขวัญแขวน ต้องวังเงื่อนน้ำกลั้วเหลือ
เล่นไฟได้ทุกเมื่อ เขาจนเจือทั้งลูกเมีย

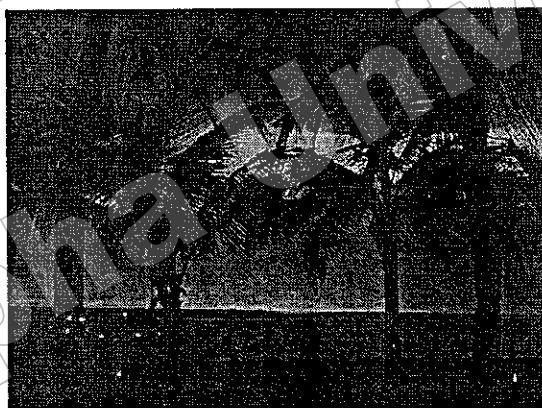
๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

หน่วยที่ 1

ลักษณะคำประพันธ์ไทย

ชุดกิจกรรมที่ 2

เรื่อง ไชยคำคล้องจอง



จัดทำโดย

อัมพร ภูระหงษ์

คู่มือครู

ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ไขคำคล้องจอง

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน ชุดกิจกรรมที่ 2

1. ชุดกิจกรรมที่ 2 มีเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่ครูจะต้องตรวจให้ครบ ดังนี้
 - 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ 1 ฉบับ
 - 1.2 คู่มือครู 1 ฉบับ
 - 1.3 คู่มือนักเรียน 1 ฉบับ
 - 1.4 อุปกรณ์ประกอบกิจกรรม
 - 1.4.1 เกมรวมพลังคล้องจอง
 - 1.4.2 บัตรกิจกรรม
 - 1.4.3 บัตรคำตอบ
 - 1.4.4 แบบฝึกหัด เรื่อง ไขคำคล้องจอง
 - 1.4.5 แบบทดสอบ
2. สิ่งที่คุณครูต้องเตรียมล่วงหน้า คือ อุปกรณ์ประกอบกิจกรรม
3. ครูผู้สอนต้องศึกษารายละเอียดของชุดกิจกรรมที่ 2 ดังนี้
 - 3.1 ศึกษาคำชี้แจงของชุดกิจกรรม เรื่อง ไขคำคล้องจอง
 - 3.2 ศึกษาคู่มือครูผู้สอนและแผนการจัดการเรียนรู้
 - 3.3 ทดลองอุปกรณ์ทุกชนิดก่อนทำกิจกรรมการเรียนการสอนให้พร้อม
4. บทบาทของครูผู้สอน มีดังนี้
 - 4.1 จัดเตรียมเอกสารและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้พร้อม
 - 4.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน
 - 4.3 ศึกษาคู่มือครู บัตรกิจกรรม และปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดให้
 - 4.4 เป็นผู้ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่นักเรียน ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยที่ 1 ลักษณะคำประพันธ์ไทย

ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ไขคำคล้องจอง

เวลา 1 ชั่วโมง

ความคิดรวบยอด

คำสัมผัส คือ คำที่มีเสียงคล้องจองกัน สัมผัสในคำประพันธ์มี 2 ชนิด คือ สัมผัสสระ และสัมผัสอักษร การแต่งกลอนจะต้องมีคำสัมผัสหรือคำคล้องจองกัน จึงจะทำให้กลอนมีความไพเราะ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกลักษณะคำสัมผัสในคำประพันธ์หรือยกตัวอย่างได้ถูกต้อง
2. อธิบายลักษณะคำที่มีสัมผัสสระ สัมผัสอักษร สัมผัสสนอก สัมผัสในได้
3. พิจารณาโยงคำสัมผัสที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

คำสัมผัสสระ สัมผัสอักษร สัมผัสสนอก สัมผัสใน

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ (กระบวนการกลุ่ม)

ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน เพื่อเล่นเกม “รวมพลังคล้องจอง”

โดยครูกำหนดคำแรกให้นักเรียนก่อน จำนวน 2-3 พยางค์ จากนั้นให้นักเรียนกลุ่มที่ 1 เริ่มต้นต่อคำคล้องจอง แต่ละกลุ่มอาจนัดแนะการให้สัญญาณกันอาจปรบมือ 2 จังหวะ แล้วบอกคำนั้นโดยพูดพร้อมเพียงกัน

ตัวอย่าง ครู: ใจดี/ นักเรียน: ปีใหม่ ให้พร อ่อนหวาน งอนง้อ ฯ

ครู: พวงชมพู/ นักเรียน: คุณสวยงาม ยามต้องลม ฯ

ขั้นสอน

1. ครูแจกบัตรเนื้อหาให้นักเรียนทุกคน ให้นักเรียนศึกษาบัตรเนื้อหา เรื่อง ไขคำคล้องจอง
2. ครูให้นักเรียนแข่งขัน “หาสัมผัส” โดยแจกบัตรหรือกรองโจ๊กปริศนาให้นักเรียนกลุ่มละ 1 บท แข่งขันกันหาสัมผัสสระ สัมผัสอักษร สัมผัสใน สัมผัสสนอก กลุ่มใดเสร็จก่อนและหาได้ถูกต้องมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ(บัตรเกม)
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาสรุปความรู้ที่ได้รับจากบัตรเนื้อหา

คู่มือนักเรียน ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ไขคำคล้องจอง

ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียน

1. นักเรียนรับเอกสารจากครู 4 ฉบับ
 - 1.1 คู่มือนักเรียน
 - 1.2 บัตรกิจกรรมพร้อมอุปกรณ์
 - 1.3 บัตรคำตอบกิจกรรม
 - 1.4 แบบฝึกหัด เรื่อง คำคล้องจอง
 - 1.5 แบบทดสอบ
2. จุดมุ่งหมายของบทเรียน เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วจะสามารถ
 - 2.1 บอกลักษณะคำสัมผัสในคำประพันธ์ร้อยกรองได้ถูกต้อง
 - 2.2 อธิบายลักษณะคำที่มีสัมผัสสระ สัมผัสอักษร เขียนคำสัมผัสนอกสัมผัสในได้ถูกต้อง เขียนคำสัมผัสที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
3. กิจกรรมที่ต้องให้นักเรียนปฏิบัติ
 - 3.1 ก่อนเรียนบทเรียน นักเรียนต้องอ่านคู่มือนักเรียน บัตรกิจกรรม อย่างละเอียดให้เข้าใจอย่างชัดเจน
 - 3.2 ขณะเรียนนักเรียนต้องทำกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับ ดังนี้
 - 3.2.1 เล่นเกมรวมพลังคล้องจอง แข่งขันหาคำสัมผัสจากใจักปริศนา
 - 3.2.2 ปฏิบัติตามบัตรกิจกรรม
 - 3.2.3 อภิปรายและสรุปกิจกรรม
 - 3.2.4 ทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ
4. การประเมินผลนักเรียน นักเรียนต้องปฏิบัติตามกิจกรรมให้ครบตามกำหนด โดยครูผู้สอนจะประเมินผลจาก พฤติกรรมในการร่วมปฏิบัติกิจกรรม อภิปราย การตอบคำถาม และการทำแบบฝึกหัด แบบทดสอบ

บัตรเนื้อหา

เรื่อง ไวยากรณ์

คำคล้องจอง คือ คำที่มีเสียงสัมผัสกัน ซึ่งคำที่มีเสียงคล้องจองกันในคำประพันธ์ร้อยกรอง เรียกว่า สัมผัส

สัมผัส คือ คำที่มีเสียงคล้องจองกัน การแต่งกลอนจะต้องมีคำสัมผัส หรือคำคล้องจองกัน จึงจะทำให้กลอนมีความไพเราะ คำสัมผัสมี 2 ประเภท คือ

1. สัมผัสสระ

2. สัมผัสอักษร หรือสัมผัสพยัญชนะ

1. สัมผัสสระ คือ สัมผัสเสียงสระเดียวกันภายในคำ โดยมีพยัญชนะต่างกัน ถ้าเป็นคำที่มีตัวสะกดจะต้องเป็นตัวสะกดมาตราเดียวกัน ส่วนวรรณยุกต์จะต่างรูปหรือต่างเสียงก็ได้ สามารถจำแนกได้ ดังนี้

1.1 สัมผัสสระไม่มีตัวสะกด เช่น มา - ขา, ดี - สี, รุ - หรุ, ไกล - ให้

1.2 สัมผัสสระที่มีตัวสะกด เช่น จีน - สิ้น, ขา - คาย, สุข - มุก, กฏ - จด, จอม - ผอม

2. สัมผัสอักษร คือ สัมผัสเสียงพยัญชนะต้นเสียงเดียวกันภายในคำ ซึ่งมีเสียงสระต่างกัน โดยไม่มีตัวสะกด หรือมีตัวสะกดมาตราใดก็ได้ และมีเสียงวรรณยุกต์ใดก็ได้ ในกรณีที่มีเสียงสระเดียวกัน จะต้องเป็นคำที่ไม่มีตัวสะกดกับคำที่มีตัวสะกด หรือเป็นคำที่มีตัวสะกดต่างมาตรากัน อักษรคู่กับอักษรสูง ซึ่งเป็นคู่ด้วยถือว่าเป็นเสียงพยัญชนะเดียวกัน เช่น ข-ค-ฌ, ฉ-ช-ฌ, จ-ฉ-จ, ฎ-ฏ-ฐ-ฑ-ฒ, ผ-พ-ภ, ฝ-ฟ, ศ-ษ-ส-ฮ, ห-ฮ เป็นต้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

2.1 สัมผัสอักษรที่ไม่มีตัวสะกด เช่น ขา - คา - ฆ่า, เซ - ชู - เฒอ, รุา - ฤ - ทา - เรอ, ฟ้า - ฟ้า - ฟ้า, ศรี - สรา - ชู, หู - ฮา

2.2 สัมผัสอักษรที่มีตัวสะกด เช่น ขับ - ขาน - ฆ้อง, ลาว - ขา - ฌาน, ถ่าย - ทุน - ธรรม, ผ่าน - พบ - ภาย, ฝัน - ฟาง -, สม - ขับ

ในการแต่งคำประพันธ์ ใช้ทั้งสัมผัสสระ และสัมผัสอักษรซึ่งแบ่งเป็น 2 ชนิด

คือ สัมผัสนอก และสัมผัสใน

สัมผัสนอก หมายถึง สัมผัสนอกวรรค หรือสัมผัสระหว่างวรรค เป็นสัมผัสบังคับ และจะต้องเป็นสัมผัสสระเท่านั้น เช่น

เรื่อย เรื่อยมาเรื่อยเรื่อย นกบินเฉียงไปทั้งหมด

สัมผัสใน หมายถึง สัมผัสในวรรคเดียวกัน จะเป็นสัมผัสสระ หรือสัมผัสอักษรก็ได้ เช่น

ถึงปากลัดแลท่าชาดิน

ลัด , แล เป็นสัมผัสใน ชนิดสัมผัสอักษร

ท่า,ดิ เป็นสัมผัสใน ชนิดสัมผัสสระ

เสียงลึงค่างบ่างชะนีวะหิดโหย

ค่าง,บ่าง เป็นสัมผัสใน ชนิดสัมผัสสระ

วะ, หิด, โหย เป็นสัมผัสใน ชนิดสัมผัสอักษร

สรุป

สัมผัสใน เป็นสัมผัสสระหรือสัมผัสอักษร ที่คล้องจองภายใน
วรรคเดียวกัน

สัมผัสนอก เป็นสัมผัสนอกวรรคหรือสัมผัสระหว่างวรรค
เป็นสัมผัสบังคับ และต้องเป็นสัมผัสสระ

บัตรกิจกรรม
ชุดกิจกรรมที่ 2
เรื่อง ไชคำคล้องจอง

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนขีดเส้นโยงคำที่มีเสียงสัมผัสสระ

แดงโม	☐	☐	ละมุด
สมศรี	☐	☐	พิบูล
มั่งคุด	☐	☐	มลาย
ขมุน	☐	☐	ต้มโอ
สลาย	☐	☐	ยินดี

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนขีดเส้นโยงคำที่มีเสียงสัมผัสอักษร

ไกล้	☐	☐	มัน
ขวด	☐	☐	เขือก
เย็น	☐	☐	อวบ
หม้าย	☐	☐	เกิน
อ่อน	☐	☐	ขน

กระดาศำตอบ
 บัฏรภักภกรรรม ชุคภักภกรรรมที่ 2
 เรื่ง ไขคำคด้องจอง

ตอนท่ 1 ใหนักเรียนช้ดเส้นโยงค้ำท่มีเลียงลัมผัศสร

แดงโม	☐	☐	ละมุด
ศมศรี	☐	☐	พิกุล
ม้งคุด	☐	☐	มลาย
ขนุน	☐	☐	ส้มโอ
สลาย	☐	☐	ยินดี

ตอนท่ 2 ใหนักเรียนช้ดเส้นโยงค้ำท่มีเลียงลัมผัศอักษร

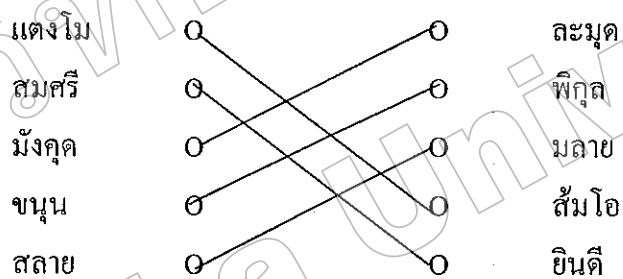
ไกล้	☐	☐	มัน
ขวด	☐	☐	เขือก
เย็น	☐	☐	อวบ
หม้าย	☐	☐	เกิน
อ้อน	☐	☐	ขน

บัตรเฉลยกิจกรรม

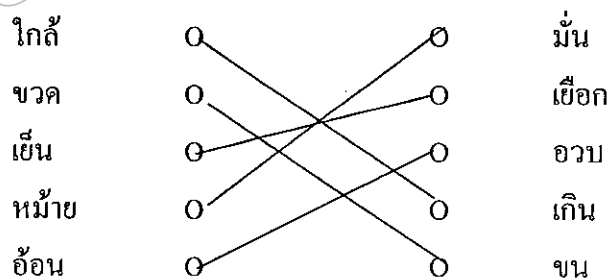
ชุดกิจกรรมที่ 2

เรื่อง ไขคำคล้องจอง

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนขีดเส้นโยงคำที่มีเสียงสัมผัสสระ



ตอนที่ 2 ให้นักเรียนขีดเส้นโยงคำที่มีเสียงสัมผัสอักษร



แบบฝึกหัด ชุดกิจกรรมที่ 2

เรื่อง ไชคำคล้องจอง

.....

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเขียนกลุ่มคำสัมผัสจากคำที่กำหนดให้

สัมผัสสระ

ตัวอย่าง ชื่นชม สมสุข

1. เพราะพริ้ง _____
2. สุขสันต์ _____
3. อ่างว้าง _____
4. ตรองดู _____
5. ชวนฝัน _____

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนกลุ่มคำสัมผัสจากคำที่กำหนดให้

สัมผัสอักษร

ตัวอย่าง เจื้อยแจ้ว จริงใจ

1. เมียงมอง _____
2. รีบเร่ง _____
3. เล้าโลม _____
4. วันวาน _____
5. อบอวล _____

กระดาษคำตอบ
แบบฝึกหัด ชุดกิจกรรมที่ 2
เรื่อง ไขคำคล้องจอง

.....
ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเขียนกลุ่มคำสัมผัสจากคำที่กำหนดให้

สัมผัสสระ

ตัวอย่าง ชื่นชม สมสุข

1. เพราะพริ้ง _____
2. สุขสันต์ _____
3. อ่างว้าง _____
4. ตรองดู _____
5. ชวนฝัน _____

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนกลุ่มคำสัมผัสจากคำที่กำหนดให้

สัมผัสอักษร

ตัวอย่าง เจื้อยแจ้ว จริงใจ

1. เมียงมอง _____
2. รีบเร่ง _____
3. เล้าโลม _____
4. วันวาน _____
5. อบอวล _____

(เฉลยอยู่ในคู่มือพินิจของครู)

แบบทดสอบ ชุดกิจกรรมที่ 2

เรื่อง ไชคำคล้องจอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ให้นักเรียนต่อคำคล้องจองกับคำที่กำหนดให้

ต้นไม้ ใบหญ้า

ก ลำธาร

.....
ข หอมนาร

ค ป่าเขา

ง บ้านน้อย

2. ข้อใดมีคำไม่คล้องจองกัน

ก คุณหนู ความ ยามเช้า

ข ฟีน้อง หอมนาร พอเพียง

ค พ่อแม่ แลเห็น เป็นใจ

ง เสียงดัง ไพเราะ กังวาน

3. ข้อใดมีคำคล้องจองกันมากที่สุด

ก เสียงวิวกแ่วมาในยามดึก

ข เจ้านกน้อยบินไปทั่วทุก

ค นักเรียนดีมีใจใฝ่ศึกษา

ง สดชื่นงามดังบุปผาชาติ

4. ข้อใดมีสัมผัสสระมากที่สุด

ก อยากให้ความรักกับทั้งโลก

ข น้ำตกไหลมาจากผาสูง

ค ชาวนาขกุ่มใจเรื่องขายข้าว

ง คำกีนนี้มีแสงจันทร์ที่สุกใส

5. คำในข้อใดที่ไม่ได้สัมผัสสระกับคำว่า “ภาพ”

ก ลาก

ข บาป

ค ปราบ

ง ราก

6. ข้อใดมีสัมผัสสระที่มีเสียงสระเดียวกันและมีตัวสระกอยู่ในมาตราเดียวกัน

ก อยากอิงแอบแนบชิดเป็นมิตรแท้

ข ฉันจะค่อยเฝ้าดูอยู่ใกล้ชิด

ค เสียงกลั่นสาดซำเวสานี้

ง ทุกชีวิตสดใสในกมล

7. ข้อใดที่มีสัมผัสอักษรที่พยัญชนะต้นเป็นตัวเดียวกัน

ก อันกิเลสคณหาพาคนชั่ว

ข จะลงเดินเคียงกันในวันใหม่

ค จงสนใจวรรณคดีกวีศิลป์

ง พอดาวเดือนเคลื่อนคล้อยใจหาย

8. ข้อใดมีสัมผัสอักษรที่พยัญชนะต้นต่างกันแต่มีเสียงเดียวกัน

- | | |
|---------------------------------|----------------------------------|
| ก พุ่งพญาเขียวเรียวรีเป็นทิวแถว | ข อย่าเศร้าสร้อยหงอยเหงาเขาจะรู้ |
| ค อยากโอบยบนิพนธ์ไปในฟ้ากว้าง | ง เขาสดด่ายสายดาหาที่ผัก |

9. คำในข้อใดที่มาเติมในช่องว่างแล้วสัมผัสอักษรกับคำในวรรค

“น้ำค้าง___เย็นนํ้ากลางอัมพร”

- | | |
|--------|-------|
| ก ย้อย | ข ฝอย |
| ค โปรด | ง โรย |

10. นักเรียนจงเลือกข้อที่มีทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษร

- | | |
|--------------------------|-------------------------------|
| ก ทำแต่ความดีจะมีสุข | ข ใช้ปัญหาแก้ไขคิดให้ดี |
| ค ความจนมิได้เป็นอุปสรรค | ง โลกสดใสสว่างแจ้งด้วยแสงธรรม |

เฉลยแบบทดสอบ ชุดกิจกรรมที่ 2

1. ก

2. ง

3. ก

4. ข

5. ง

6. ก

7. ง

8. ข

9. ก

10. ง

หน่วยที่ 1

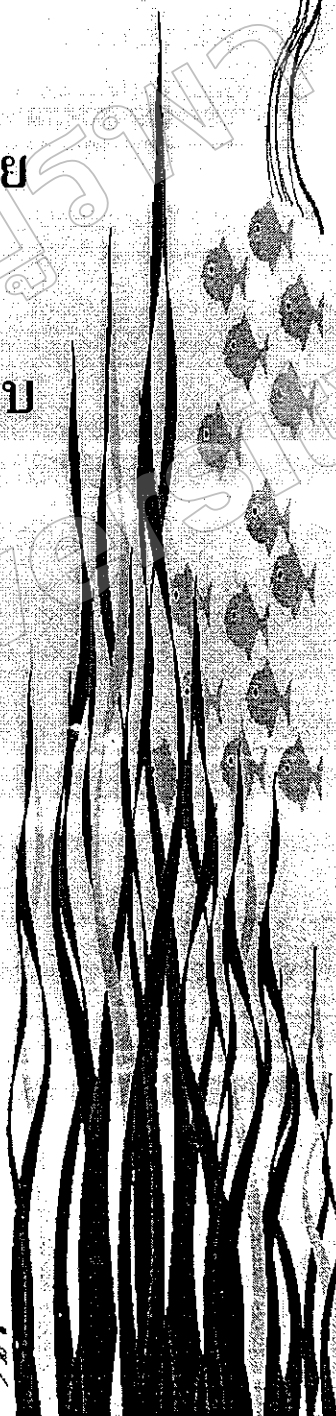
ลักษณะคำประพันธ์ไทย

ชุดกิจกรรมที่ 3

เรื่อง ตอคิดเปรียบเทียบ

จัดทำโดย

อัมพร ภูระหงษ์



คู่มือครู

ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลองคิดเปรียบเทียบ

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน ชุดกิจกรรมที่ 3

1. ชุดกิจกรรมที่ 3 มีเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่ครูจะต้องตรวจให้ครบ ดังนี้
 - 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ 1 ฉบับ
 - 1.2 คู่มือครู 1 ฉบับ
 - 1.3 คู่มือนักเรียน 1 ฉบับ
 - 1.4 อุปกรณ์ประกอบกิจกรรม
 - 1.4.1 บัตรกิจกรรม
 - 1.4.2 บัตรคำตอบ
 - 1.4.3 แบบฝึกหัด เรื่อง ลองคิดเปรียบเทียบ
 - 1.4.4 แบบทดสอบ
2. สิ่งที่ครูต้องเตรียมล่วงหน้า คือ อุปกรณ์ประกอบกิจกรรม
3. ครูผู้สอนต้องศึกษารายละเอียดของชุดกิจกรรมที่ 3 ดังนี้
 - 3.1 ศึกษาคำชี้แจงของชุดกิจกรรม เรื่อง ลองคิดเปรียบเทียบ
 - 3.2 ศึกษาคู่มือครูผู้สอนและแผนการจัดการเรียนรู้
 - 3.3 ทดลองอุปกรณ์ทุกชนิดก่อนทำกิจกรรมการเรียนการสอนให้พร้อม
4. บทบาทของครูผู้สอน มีดังนี้
 - 4.1 จัดเตรียมเอกสารและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้พร้อม
 - 4.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน
 - 4.3 ศึกษาคู่มือครู บัตรกิจกรรม และปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดให้
 - 4.4 เป็นผู้ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่นักเรียน ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หน่วยที่ 1 ลักษณะคำประพันธ์ไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลองคิดเปรียบเทียบ

เวลา 1 ชั่วโมง

ความคิดรวบยอด

การคิด เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน การฝึกคิดเชิงเปรียบเทียบ หรือการคิดคำนึง เป็นการฝึกให้ผู้เรียนค้นหาความเหมือนหรือความแตกต่าง ขององค์ประกอบตั้งแต่ 2 องค์ประกอบขึ้นไป เพื่อใช้ในการอธิบาย สิ่งของหรือข้อความที่ยกมาเปรียบ แล้วสามารถแสดงความคิดนั้นๆ ออกมาเป็นภาษาพูด และภาษาเขียนได้

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถคิดในเชิงเปรียบเทียบได้
2. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. เขียนสื่อความได้ตรงตามจุดประสงค์
4. เขียนได้ถูกต้องและมีมารยาทในการเขียน

สาระการเรียนรู้

การคิดเปรียบเทียบ

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนดูภาพ “เด็ก” แล้วให้นักเรียนคิดหาคำเปรียบเทียบให้เหมาะสมกับภาพ

ครูบันทึกคำที่นักเรียนบอก

2. ครูให้นักเรียนเรียบเรียงคำเป็นประโยคที่เหมาะสมและได้ใจความ
3. ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างข้อความ การคิดเชิงเปรียบเทียบ “ภาพเด็ก”

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ให้นักเรียนเลือกหัวหน้ากลุ่ม
2. ครูแจกชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลองคิดเปรียบเทียบ ให้นักเรียนศึกษาบัตรเนื้อหา

และปฏิบัติตามกิจกรรมตามที่กำหนดให้

3. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอ่านผลงานที่ร่วมกันคิด ร่วมกันทำตามบัตรกิจกรรม

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกัน ถึงผลงานของนักเรียนว่าได้สอดแทรกความคิดไว้อย่างไรบ้าง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ด้วยวิธีใด

ขั้นตอนทดสอบ

นักเรียนทำแบบฝึกหัดชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลองคิดเปรียบเทียบ ใช้เวลา 10 นาที

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพเด็ก ข้อความการคิดเชิงเปรียบเทียบ
2. บัตรเนื้อหา
3. บัตรกิจกรรม
4. แบบฝึกหัด แบบทดสอบ

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากพฤติกรรมนักเรียน

- 1.1 ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
- 1.2 จากการตอบคำถาม
- 1.3 การอภิปรายสรุป

2. การตรวจผลงานการเขียน ลองคิดเปรียบเทียบ

เกณฑ์การเขียนเชิงเปรียบเทียบตามหัวข้อที่กำหนดมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน ดังนี้

- 2.1 การเรียบเรียงจัดลำดับความคิด คะแนนเต็ม 2 คะแนน
- 2.2 การใช้ภาษา หมายถึง ความถูกต้องเหมาะสมในเรื่องการใช้คำ สำนวนโวหาร
ตรงความหมาย การเขียนประโยคถูกต้อง เชื่อมข้อความถูกต้อง ใช้ภาษาเข้าใจง่าย คะแนนเต็ม
3 คะแนน
- 2.3 เนื้อหาสาระ หมายถึง เนื้อหาสาระของเรื่องมีความชัดเจน การเรียงลำดับเนื้อหา
ได้เหมาะสมต่อเนื่อง คะแนนเต็ม 3 คะแนน
- 2.4 มีนิสัยที่ดีในการเขียน หมายถึง ลักษณะชิ้นงานมีความสะอาด ตัวหนังสือชัดเจน
อ่านง่าย คะแนนเต็ม 2 คะแนน

3. การตรวจแบบฝึกหัด แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน.....

คู่มือนักเรียน ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลองคิดเปรียบเทียบ

ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียน

1. บทเรียนนี้ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
2. นักเรียนรับเอกสารจากครู 4 ฉบับ
 - 2.1 คู่มือนักเรียน
 - 2.2 บัตรกิจกรรมพร้อมอุปกรณ์
 - 2.3 บัตรคำตอบกิจกรรม
 - 2.4 แบบฝึกหัด เรื่อง ลองคิดเปรียบเทียบ
 - 2.5 แบบทดสอบ
3. จุดมุ่งหมายของบทเรียน เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วจะสามารถ
 - 3.1 สามารถคิดในเชิงเปรียบเทียบได้
 - 3.2 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - 3.3 เขียนสื่อความได้ตรงตามจุดประสงค์
 - 3.4 เขียนได้ถูกต้องและมีมารยาทในการเขียน
4. กิจกรรมที่ต้องให้นักเรียนปฏิบัติ
 - 4.1 ก่อนเรียนบทเรียน นักเรียนต้องอ่านคู่มือนักเรียน บัตรกิจกรรม อย่างละเอียด ให้เข้าใจอย่างชัดเจน
 - 4.2 ขณะเรียนนักเรียนต้องทำกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับ ดังนี้
 - 4.2.1 ปฏิบัติตามบัตรกิจกรรม
 - 4.2.2 อภิปรายและสรุปกิจกรรม
 - 4.2.3 แบบฝึกหัด
5. การประเมินผลนักเรียน นักเรียนต้องปฏิบัติกิจกรรมให้ครบตามกำหนด โดยครูผู้สอนจะประเมินผลจาก พฤติกรรมในการร่วมปฏิบัติกิจกรรม อภิปราย การตอบคำถาม และการทำแบบฝึกหัด และแบบทดสอบ

บัตรเนื้อหา

ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลองคิดเปรียบเทียบ

การแต่งคำประพันธ์ร้อยกรองต้องอาศัยความคิด จินตนาการ การฝึกความคิด โดยเริ่มจากการ คิดในเชิงเปรียบเทียบหรือคิดคำนึงเรื่องหนึ่งเรื่องใดก็ได้ ที่สามารถ แสดงความคิดนั้น ๆ ออกมาเป็นภาษาพูดและภาษาเขียนตามลำดับ แรก ๆ ก็อาจจะ แสดงประโยคความคิดเพียงสั้น ๆ พอได้ใจความ

ขั้นแรกควรเริ่มจากการฝึกใช้ความคิดอิสระในเชิงการเปรียบเทียบ ซึ่ง หมายถึง ความคิดแบบอุปมา

ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ความรัก

“ความรักเปรียบเหมือนน้ำตาลที่หวานหอม ชวนให้สัตว์ต่างๆ ขึ้น มาตอม แล้วอยากดมดมจนวันตาย”

“ความรักเปรียบได้กับผ้าขาว เมื่อความรักเหี่ยวเฉา ผ้าขาวก็เปลี่ยนสี”

ความสงบ

“ความสงบ” เปรียบเสมือนทะเลที่หยุดนิ่ง”

คนชรา

“คนชรา เปรียบเสมือนแสงเทียนที่ใกล้จะดับลง”

บัตรกิจกรรม

ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลองคิดเปรียบเทียบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนคิดความหมายเชิงอุปมาในหัวข้อต่าง ๆ โดยเขียนเปรียบเทียบ
คำที่กำหนดให้ว่าเปรียบเสมือนอะไร

ผู้หญิง

ความสงบ

ความรู้

ความโกรธ

ป่าช้า

กระดาษคำตอบ

ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลองคิดเปรียบเทียบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนคิดความหมายเชิงอุปมาในหัวข้อต่าง ๆ โดยเขียนเปรียบเทียบ
คำที่กำหนดให้ว่าเปรียบเสมือนอะไร

ผู้หญิง

ความสงบ

ความรู้

ความโกรธ

ป่าช้า

แบบฝึกหัด

ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลองคิดเปรียบเทียบ

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนคิดความหมายเชิงอุปมาในหัวข้อต่างๆ โดยเขียนเปรียบเทียบ
คำที่กำหนดให้ว่าเปรียบเสมือนอะไร

ครู

ผู้ชาย

ความทุกข์

เด็ก

พ่อ

กระดาษคำตอบ
แบบฝึกหัด ชุดกิจกรรมที่ 3
เรื่อง ลองคิดเปรียบเทียบ

.....
คำชี้แจง ให้นักเรียนคิดความหมายเชิงอุปมาในหัวข้อต่าง ๆ โดยเขียนเปรียบเทียบ
คำที่กำหนดให้ว่าเปรียบเสมือนอะไร

ครู

ผู้ชาย

ความทุกข์

เด็ก

พ่อ

แบบทดสอบ ชุดกิจกรรมที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาภาพต่อไปนี้ แล้วคิดความหมายเชิงอุปมาในหัวข้อต่างๆ โดยเขียนเปรียบเทียบกับภาพ ที่กำหนดให้ว่าเปรียบเสมือนอะไร

1.



กุหลาบ _____

2.



บ้าน _____

3.

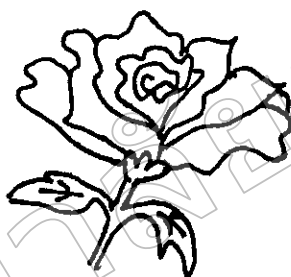


โรงเรียน _____

กระดาษคำตอบ
แบบทดสอบ ชุดกิจกรรมที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาภาพต่อไปนี้ แล้วคิดความหมายเชิงอุปมาในหัวข้อต่างๆ โดยเขียนเปรียบเทียบกับภาพ ที่กำหนดให้ว่าเปรียบเสมือนอะไร

1.



กุหลาบ _____

2.



บ้าน _____

3.



โรงเรียน _____

แบบประเมินการเขียนเปรียบเทียบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				รวม
		จัดลำดับ ความคิด	การใช้ ภาษา	เนื้อหา	สะอาด อ่านง่าย	
		2	3	3	2	10
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				รวม
		จัดลำดับ ความคิด	การใช้ ภาษา	เนื้อหา	สะอาด อ่านง่าย	
		2	3	3	2	
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

ผู้ประเมิน ☐ ตนเอง ☐ เพื่อน ☐ ครู

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฉบับที่ 1

เรื่อง การแต่งคำประพันธ์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน เวลา 50 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ร้อยกรองแตกต่างจากร้อยแก้วมากที่สุดข้อใด

ก. ลักษณะบังคับ

ข. ความไพเราะสละสลวย

ค. จังหวะในการอ่าน

ง. เสียงคำคล้องจอง

2. ข้อความใดเป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว

ก ชื่อของคราวละมาก ๆ ก็ได้กำไรแล้ว

ข ดอกไม้มีมากมาย เช่นดอกพุดสาย

ค เรือเรื่อยมาเรียง นกบินเฉียงไปทั้งหมู่

ง นักเลงร้องเพลงพलग ตรงหน้าด่างไขว่ห่างยิ่ง

3. ข้อใดเป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว

ก. ในแวดวงบริสุทธิ์ไร้เดียงสาของเด็ก ๆ นั้น ช่อนปรัชญาชีวิตไวไม่น้อยเลย

ข. ประเพณีศรีไทยไม่ตกต่ำ วัฒนธรรมชาติไทยไม่เสื่อมสูญ

ค. มิตรไมตรีตราตรึงซาบซึ่งหวาน ตาประสานสบกันก็ฝันใฝ่

ง. หนังสือหรือตำราดีมีประโยชน์ เป็นสิ่งโปรดที่ฉันต้องสรรหา

4. ข้อใดเป็นคำประพันธ์ประเภท “ร้อยกรอง”

ก. คนน้อยพลอยเพื่อเรียกคู่ คำนี้มีเพื่อนชมเดือน

ข. แว่วเสียงไก่ขันวันใหม่ กระชั้นมีเพื่อนชมเดือน

ค. หัวใจฉันรักแท้ไม่แปรผัน แม้เนิ่นนานรักก็มีคงมั่น

ง. เสียงหัวเราะหรือน้ำตา ล้วนมีค่าเท่าเทียมกัน

5. ข้อใดเป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง

ก. ฉันหวังว่าในวันพรุ่งนี้ เราอาจได้พบประสพกัน

ข. ถ้าเรารู้จักอ่านเป็นงานหลัก เราก็ต้องรู้จักรักศึกษา

ค. วันหนึ่งฉันได้เดินทางไปท่องเที่ยว ให้รู้ซึ่งถึงความเหงาเปล่าเปลี่ยว

ง. ฉันได้ยินเสียงนกน้อยร้องเพลง เห็นผีเสื้อบินว่อนไปตามลม

6. คำใดไม่ใช่คำคล้องจองชนิดสัมผัสสระ

ก. สุข – ทุกข์

ข. เพียร – เรียน

ค. ชักข์ – รัก

ง. เกิน – การ

7. คำใดมีเสียงคล้องจองกัน

ก. เรือน – ชาน

ข. เพลิด – เพลิน

ค. เตือน – เพื่อน

ง. เบ่ง – บาน

8. ข้อใดมีสัมผัสพยัญหลัง กับ พยางค์หน้าทุกคำ

ก. บัญชา วารี วิถี นาวิ

ข. วาจา ราชา โทสา มายา

ค. กรุงไกร ไหญ่ยาว ราวฟ้า มาคิน

ง. ชื่นบาน อาหาร ดานบ้าน ก้านพูล

9. คำในข้อใดเป็นคำสัมผัสสระ

ก. ปลายฝน ต้นหนาว

ข. ลำบาก ลำบน

ค. ต้อนรับ เชื้อเชิญ

ง. สมหมาย ใจดี

10. “คาน” สัมผัสอักษรกับคำในข้อใด?

ก. มาร มาก เมื่อย

ข. กาน มาร พาด

ค. จาน จม สัม

ง. กาบ ข้ำ เขียน

11. “ทอง” มีเสียงคล้องจองกับคำในข้อใด

ก. ทาบ ทาม

ข. ห้วย หอง

ค. ต้อง ตอบ

ง. กรอง กลอง

12. ข้อความใดมีทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษรเด่นชัดที่สุด

ก. ประศจากทุกข์ได้เพียงเสียงเสนาะ

ข. ไพเราะคำนำใจให้เป็นสุข

ค. ไทยสืบเสนาะสานเสกเอกลักษณ์

ง. อันร้องกรองฟ้องเสียงเพียงจำเพาะ

13. คำใดเมื่อเติมลงในช่องว่างแล้วจะมีทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษร

“เจ้าไชยก๊น..... คำคั้นนี้

ก. หอมชื่น

ข. หอมริน

ค. สดชื่น

ง. รินริน

14. คำสุดท้ายของวรรครับสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรครองแล้วยังสัมผัสกับวรรคใดอีก

ก. วรรคสดับ

ข. วรรครับ

ค. วรรคส่ง

ง. วรรคสลับ

24. ข้อใดเขียนสัมผัสบังคับ ของกลอนสุภาพนี้ได้ถูกต้องที่สุด

หนาวน้ำค้างพร่างพรमจะห่มเสื่อ

พอรุ่งเนื้อนอนสนิทพิสมัย

ถึงลมว่าหนาวยิ่งจะผิงไฟ

แต่หนาวใจจำกลั่นทุกวันคืน

ก. เสื่อ - สนธิ , มัย - ไฟ , ไฟ - ใจ

ข. เสื่อ - เนื่อ , มัย - ไฟ , ไฟ - ใจ

ค. เสื่อ - เนื่อ , มัย - ไฟ , ไฟ - จำ

ง. เสื่อ - นอน , มัย - ไฟ , ไฟ -หนาว

25. ข้อใด คือ ความหมายของ “ฉันทลักษณ์”

ก. ถ้อยคำที่ไพเราะกินใจในบทร้อยกรอง

ข. ข้อบังคับในการแต่งบทร้อยกรอง

ค. สัมผัสในบทร้อยกรอง

ง. บทร้อยกรอง

26. จงตั้งเอากายเจ้า

เป็นสำเภาอันโสภาค

ความเพียรเป็นโยธา

แขนซ้ายขวาเป็นเสาใบ

คำประพันธ์บทนี้คำใดเป็นสัมผัสนอก

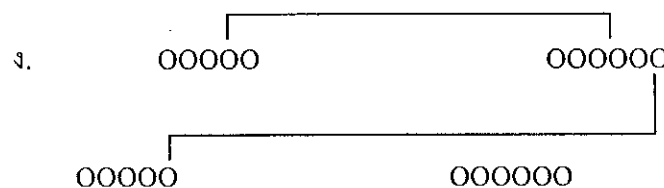
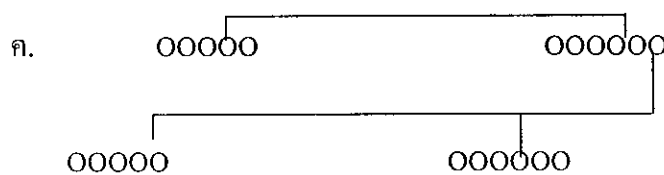
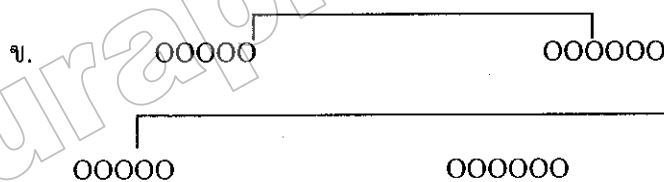
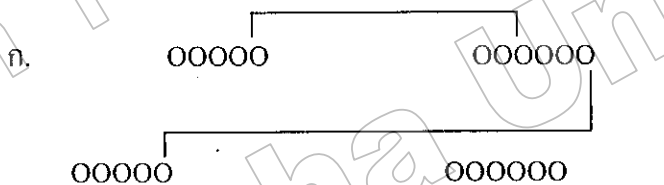
ก. เจ้า - เป็น , ภา - ธา

ข. เจ้า - สำ , ภา - ธา

ค. เจ้า - ภา , ภา - ธา

ง. เจ้า - ภา , ภา - โย

27. สัมผัสตามแผนผังของกาพย์ยานี คือข้อใด



28. ภาพยานี้ต่อไปนี้มีคำใดสัมผัสกันถูกต้องตามแผนผัง

งานเล็กมาถึงมือ อย่างมัวถือไม่สำคัญ

คนเรามีหัวใจ รู้รักใคร่รู้เกลียดชัง

ก มือ – ถือ คัญ – ใจ

ข ถึง – มือ

ถือ – คัญ

ค ถึง – มือ มัว – หัว

ง มือ – ถือ

ใจ – ชัง

29. ข้อใดเรียงลำดับวรรคของภาพยานี้ได้ถูกต้องตามแผนผัง

1 เด็กดีที่น่ารัก

2. ประเพณีที่นานมา

3. ต้องรู้จักคิดรักษา

4. เช่นสงกรานต์งานร่วมบุญ

ก 1, 2, 3, 4

ข 1, 3, 4, 2

ค 1, 3, 2, 4

ง 2, 1, 3, 4

30. บทร้อยกรองกลอนแปด 1 บท มีกี่วรรค

ก. 1 วรรค

ข. 2 วรรค

ค. 3 วรรค

ง. 4 วรรค

31. กลอนแปด 1 วรรค กำหนดไว้กี่คำ

ก. 4-6 คำ

ข. 6-8 คำ

ค. 7-9 คำ

ง. 8-10 คำ

32. กลอนในบาทโท คือ วรรคในข้อใด

ก. วรรครับและวรรครอง

ข. วรรคสลับและวรรครับ

ค. วรรครองและวรรคส่ง

ง. วรรคส่งและวรรคสลับ

อ่านกลอนสุภาพต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 33-35

ก. ใครคนหนึ่งซึ่งฉันนับวันรอ

ข. ในช่องว่างหว่างดาวพร้งพราวฟ้า

ค. มีดวงตาของใครบ้างไหมหนอ

ง. อย่าให้ห่ออารมณ์ด้วยตรมตรอม

33. วรรคใดเป็นวรรคสลับ _____

34. วรรคใดเป็นวรรครอง _____

35. วรรคใดเป็นวรรคส่ง _____

36. สัมผัสบังคับของกลอน 1 บทมีกี่คู่

ก. 1 คู่

ข. 2 คู่

ค. 3 คู่

ง. 4 คู่

37. ในการแต่งกลอนสุภาพให้ไพเราะ คำสุดท้ายของวรรครับนิยมใช้เสียงวรรณยุกต์ใด

ก. เอก

ข. โท

ค. ตรี

ง. จัตวา

38. กลอนสุภาพบทใดไม่มีสัมผัสบังคับ

ก. แม่เมื่อเรายังเล็กเป็นเด็กน้อย

เคยกล่าวถ้อยชวนจันทราให้สม

ข. จะพูดจาปราศรัยกับใครนั้น

อย่าตะกั้นตะกอกให้เคืองหู

ค. หากมนุษย์มีกรุณาเมตตาจิต

ทุกวิถีได้พึงพาต่างอาศัย

ง. ทั้งนกยูงนกยางนกนางนวล

กาบบัวชวนกระเรียนเคียงส่งเสียงแหว

39. กลอนทั้ง 4 วรรค วางสลับที่กัน จงเรียงลำดับใหม่ให้ถูกต้อง

1. อันคำไทยเรานี้ดีเหลือหลาย

2. ได้ประจักษ์คุณค่าน่าชื่นชม

3. มีอำนาจเหนือใจคนชอบกลนัก

4. มีความหมายมีรสคำมีน้ำหนัก

ก. 1, 4, 2, 3

ข. 1, 4, 3, 2

ค. 2, 3, 4, 1

ง. 3, 4, 2, 1

40. จากข้อความที่กำหนดให้ การแบ่งจังหวะคำแบบใดถูกต้อง

“พอดาวเดือนเลื่อนลับภูเขาแก้ว”

ก. พอดาวเดือน/ เลื่อนลับภู/ ภูเขาแก้ว

ข. พอดาวเดือน/ เลื่อนลับ/ ภูเขาแก้ว

ค. พอดาว/ เดือนเลื่อนลับ/ ภูเขาแก้ว

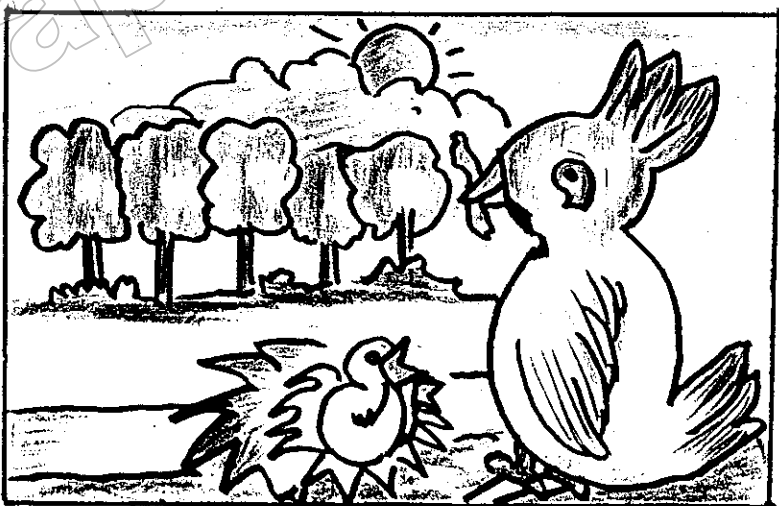
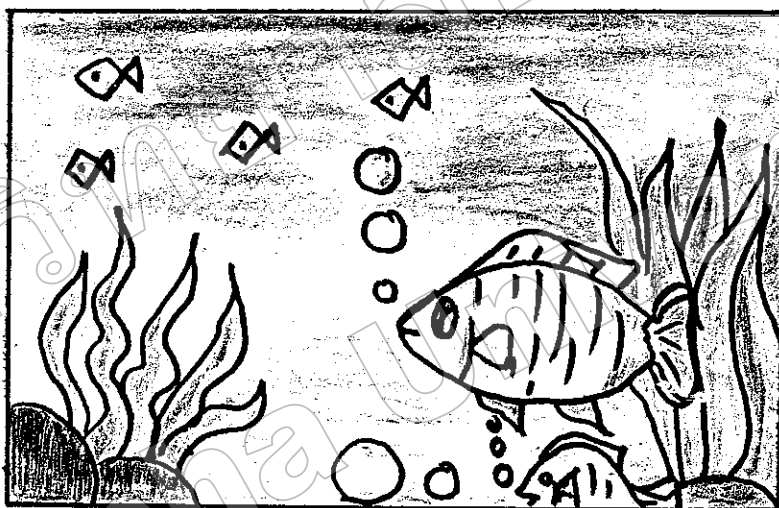
ง. พอดาว/ เดือนเลื่อน/ ลับภู/ ภูเขาแก้ว

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฉบับที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ คะแนนเต็ม 10 คะแนน เวลา 30 นาที

ตอนที่ 2 การแต่งคำประพันธ์โดยอิสระ

คำชี้แจง ให้นักเรียนกำหนดชื่อเรื่อง แล้วแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ
 หรือกาพย์ยานี ก็ได้ จำนวน 1 บท ให้สัมพันธ์กับภาพ ตามจินตนาการของตนเอง



เฉลย

1	ก	21	ง
2	ก	22	ค
3	ก	23	ค
4	ก	24	ข
5	ข	25	ข
6	ง	26	ค
7	ค	27	ก
8	ค	28	ก
9	ก	29	ค
10	ง	30	ง
11	ง	31	ค
12	ค	32	ค
13	ง	33	ข
14	ค	34	ก
15	ข	35	ง
16	ค	36	ค
17	ง	37	ง
18	ค	38	ค
19	ก	39	ข
20	ค	40	ข

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิธีสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ถามเกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนในด้านคุณประโยชน์และความสำคัญของชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ คำตอบที่ได้จะไม่มีผลต่อคะแนนในการเรียนใด ๆ ทั้งสิ้น

2. นักเรียนมีอิสระที่จะเลือกตอบตามความรู้สึกของตัวเอง คำตอบของนักเรียนจะไม่มี การตัดสินว่าถูกหรือผิด ฉะนั้นขอให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ไม่ต้องวิตกกังวล

3. วิธีทำแบบสอบถาม ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความรู้สึกของนักเรียน โดยในแต่ละข้อ ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ เพียงช่องเดียว ซึ่งแต่ละระดับความรู้สึก มีความหมาย ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายความว่า ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

เห็นด้วย หมายความว่า ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่

ไม่แน่ใจ หมายความว่า นักเรียนไม่แน่ใจกับข้อความนั้น

ไม่เห็นด้วย หมายความว่า ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นส่วนน้อย

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายความว่า ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเลย

ตัวอย่าง

ข้อความ	ระดับความรู้สึก				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
0. คนที่ชอบอ่านมักเรียนเก่ง	✓				
00. การเรียนเป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่าย					✓

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิธีสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความรู้สึก				
		เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
1	การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้					
2	ชุดกิจกรรมมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่					
3	เวลาที่ใช้ในการเรียนมีความเหมาะสม					
4	ชุดกิจกรรมมีความน่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ					
5	นักเรียนต้องการเรียนด้วยชุดกิจกรรมอีก					
6	นักเรียนคิดว่ากิจกรรมที่ครูให้ทำสนุกสนาน					
7	ชุดกิจกรรมทำให้นักเรียนรักและภูมิใจในภาษาไทย					
8	ชุดกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิดตลอดเวลา					
9	ชุดกิจกรรมทำให้เข้าใจเรื่องการแต่งคำประพันธ์ได้ดี					
10	นักเรียนรู้สึกท้อแท้เมื่อต้องเรียนด้วยชุดกิจกรรม					
11	ชุดกิจกรรมช่วยให้การทำงานกลุ่มดำเนินไปด้วยดี					
12	การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมทำให้เคร่งเครียด					
13	นักเรียนชอบทำแบบฝึกหัดการแต่งคำประพันธ์					
14	การแต่งคำประพันธ์เป็นเนื้อหาที่สำคัญ					
15	เนื้อหาในชุดกิจกรรมไม่สามารถนำไปพัฒนาตนเองได้					
16	ชุดกิจกรรมช่วยฝึกให้กล้าแสดงออกมากขึ้น					
17	ชุดกิจกรรมช่วยให้นักเรียนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็น					
18	ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์มีเนื้อหา ชับซ้อน					
19	มีความกระตือรือร้นในการเรียนด้วยชุดกิจกรรม					
20	นักเรียนคิดว่าไม่จำเป็นต้องเรียนด้วยชุดกิจกรรม					